

Розвиток вінницького джазового фестивального руху (на прикладі діяльності фестивалю «Vinnytsia jazzfest»)

Анотація. Простежено розвиток вінницького джазового фестивального руху на прикладі діяльності фестивалю «Vinnytsia jazzfest».

Ключові слова: джаз, фестиваль, Вінниця, музика.

Abstract. It traces the development of the Vinnytsia jazz festival movement by the example of the festival «Vinnytsia jazzfest».

Keywords: jazz, festival, Vinnitsya, music.

Фестиваль як комплексне, синтетичне і багатофункціональне явище посідає сьогодні провідне місце у соціокультурному просторі. Актуальні дослідження мистецтвознавців, культурологів, соціологів свідчать, що в сучасному світі фестивальний рух набуває дедалі ширшої популярності, кількість різноманітних за напрямками фестивалів непинно зростає. Це пов'язано із загальносвітовою тенденцією до візуалізації в усіх її проявах. Як стверджує у своїх дослідженнях російський мистецтвознавець і соціолог культури М. Хренов, ця тенденція зародилася на зламі XIX – XX ст. та у XXI ст. набуває всеохоплюючих масштабів. В системі мистецтва видовище посідає специфічне місце не тільки як художній феномен, а й як масовий засіб впливу на людську спільноту. Фестивальна культура на даному етапі проходить фазу піднесення. Розвивається навіть такий напрям як фестивальний туризм – унікальні тури, що поєднують в собі традиційний відпочинок та участь в найбільш видовищних заходах планети і поступово завойовують все більшу популярність.

Розвиток фестивального руху відбувається і у місті Вінниця. Із 1996 р. тут проводять міжнародний фестиваль джазової музики під назвою «Vinnytsia jazzfest». Саме цим викликана актуальність дослідження.

Мета статті – простежити розвиток вінницького джазового фестивального руху і охарактеризувати напрямки роботи фестивалю «Vinnytsia jazzfest».

Музичний фестиваль – це масове святкове дійство, яке включає демонстрацію досягнень у мистецтві музики. Зазвичай фестивалі об'єднані однією тематикою (фестиваль органної, духової, народно-інструментальної музики та ін.)

За охопленням фестивалю розрізняють:

- місцеві (учасники з одного села, району, міста);
- регіональні (учасники з однієї області, краю, землі, провінції, воєводства, або цілої групи адміністративно-територіальних одиниць, що становлять певну частину однієї країни);
- національні (учасники представляють принаймні половину адміністративно-територіальних одиниць найвищого рангу національної спільноти);
- міжнародні чи міжнаціональні (учасники з різних країн).

«Vinnytsia jazzfest» – це фестиваль джазової музики, що проходить у Вінниці 20 років поспіль.

Джаз (англ. jazz) – вид музичного мистецтва, що виник на межі XIX–XX ст. в США як синтез африканської та європейської культур та отримав згодом повсюдне поширення. Характерними рисами музичної мови джазу спочатку стали імпровізація, поліритмія, заснована на синкопованих ритмах, і унікальний комплекс прийомів виконання ритмічної фактури – свінг.

Перший джазовий фестиваль у Вінниці відбувся у 1996 р. з ініціативи артистів Вінницької обласної філармонії Юрія Шепети та Максима Гладецького. Слід підкреслити, що упродовж наступних п'яти років Вінниця була єдиним містом, де відбувався джазовий фестиваль. Завдяки підтримці європейських культурних інституцій учасниками фестивалю стали відомі зарубіжні виконавці та музичні гурти (Лешек Морджер, тріо Клемент Орс, Дерек Браун, Ліза Хенрі та ін.). Усі проекти, представлені на фестивалі, мають міжнародний артистичний склад.

Великий інтерес у публіки викликав проект Ігоря Закуса «Співанки», яким відкривався 20 ювілейний фестиваль. Це єдиний автентичний проект у жанрі етно-фольк-джаз.

Завдяки створенню Муніципального джазового оркестру «Вінбенд» з'явилась можливість співпраці вінницьких музикантів із відомими джазовими солістами. Участь оркестру у фестивалі

стала традицією і в Україні вже заговорили про «Вінницьку джазову школу». Одним зі спільних проєктів став «Junior Jazz» за участю юних вінницьких вокалістів і «ВінБенду».

У 2011 р. фестиваль підсилила свіжа течія. В місті пройшов фінальний тур I Всеукраїнського фестивалю молодих виконавців джазової музики.

Кожен фестиваль проходить під новим творчим гаслом. У 2012 р. до участі у XVII джаз-фесті запрошені давні друзі Вінниці – зірки світового джазу (The Shin (Грузія – Іспанія), Георга Брейншмідта (Австрія) в складі тріо Vreïn Cafe, Андрія Кондакова (Росія) і Джессі Джонс (США), квінтет Збігнева Намисловського).

Упродовж останніх років фестиваль проходить у три дні. Більшість концертів «здвоєнні», тобто після виступу першого музиканта без перерви слідує наступний виступ.

Слід відзначити тісну творчу співпрацю організаторів фестивалю «Vinnytsia jazzfest» із культурними інституціями різних країн – фондом Про-Гельвеція (Швейцарія), Державною музичною радою Німеччини; Французьким, Чеським та Італійським культурними центрами. Посольствами Литви, Фінляндії, Швеції, міністерством культури Бразилії, іспанським фондом «Спедідам» і австрійським культурним форумом.

Висновок

Вінницький фестиваль став на теренах України першим джазовим фестивалем, започаткувавши тим самим український джазовий фестивальний рух. Завдяки «Vinnytsia jazzfest» українські зірки джазу отримали можливість виступати на великій сцені, а вінницькі глядачі знайомитись з культурою джазу інших країн. Розвиток фестивалю вплинув на рівень культурного розвитку Вінниці та України загалом, популяризуючи музичну культуру.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бурдейна-Публіка Т. Становлення і розвиток професійних форм музичного життя Вінниччини як складової культури Подільського краю: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Т. Бурдейна-Публіка. – Львів, 2009. – 19 с.
2. Зубенко Д. В. Розвиток фестивального руху в сучасній Україні / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/soc_gum/VKPI_soc/2011_4/Zubenko.pdf.
3. Офіційний сайт «Vinnytsia jazz festival» / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://jazz.vn.ua/index.php/uk/>
4. Швед М. Тенденції розвитку міжнародних фестивалів сучасної музики в Україні на новому етапі (1990–2005 рр.): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.01 «Теорія та історія культури» / М. Швед. – Львів, 2005. – с. 45

Свентух Олена Андріївна, студент групи МОз-14(б) факультету менеджменту та інформаційної безпеки.

Sventuh Olena Andriyivna, student of the MOZ-14at the faculty of management and informational security.

Науковий керівник – Сідлецька Тетяна Іванівна, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри філософії та гуманітарних наук Вінницького національного технічного університету.

Supervisor – Sidletska Tetyana Ivanivna, Candidate of Art Criticism (Ph.D.), Docent, Associate Professor at the Department of Philosophy and Humanities Vinnytsia National Technical University.